

Привіт, ну що там, як погода?
До чого тут погода? Як до чого? До клімату!

Кліматотвірні чинники

УРОК 6

Теоретична частина

Пригадайте:

- ✓ Що таке погода?
- ✓ Що таке клімат?
- ✓ Які показники характеризують погоду, клімат?
- ✓ Чому на екваторі жарко а на полюсах холодно?

Клімат – це багаторічний режим погоди, характерний певній місцевості.

Кліматотвірні чинники. Кліматичні карти

Кліматотвірні чинники – чинники, що впливають на формування клімату над певною територією, до них відносяться:

- **Кількість сонячної енергії, яку отримує земна поверхня**
залежить від кута падіння сонячних променів, прозорості атмосфери, висоти місцевості, тривалості світлового дня, тощо
нерівномірний розподіл сонячного тепла на Землі залежить від широти місцевості (екватор отримує тепла більше ніж регіони біля полюсів)
- **Характер підстильної поверхні**
суходіл та вода нагріваються та охолоджуються по-різному:
суходіл швидко нагрівається та швидко охолоджується
океан довше нагрівається та довше віддає своє тепло
розрізняють два основні типи клімату:
континентальний (завжди сухий, влітку жаркий, взимку холодний)
морський (завжди вологий, влітку прохолодний, взимку теплий)
різні поверхні по-різному отримують сонячне тепло, наприклад:
сніг – поглинає лише 5-10% тепла (нагрівається слабо)
чорнозем – поглинає 85-90% тепла (нагрівається сильно)
- **Циркуляція повітряних мас**
повітряні маси переміщують хмари, **якщо у хмарах накопичується волога – вона робить клімат м'якше** (взимку робить його більш теплим, влітку прохолодним)
якщо у повітрі вологи немає – клімат стає суворішим (влітку жаркіше, взимку холодніше)

- **Рельєф**
гори є природним бар'єром, який затримує хмари, доки ті не втратять достатньо вологи і не зможуть піднятися та «перейти гори» таким чином на шляху хмар перед горами опадів випадає набагато більше ніж за горами
- **Морські течії**
Теплі течії – омивають узбережжя і приносять вологу та теплу погоду
Холодні течії – омивають узбережжя та приносять суху і прохолодну погоду

Практична частина

Запиши та запам'ятай:

- ✓ Чому на екваторі та полюсах впродовж року температури практично не змінюються?
- ✓ Чому в місті влітку жаркіше ніж за його межами?